

PORADY PRAWNE pod red. dra Jerzego Starościaka

1. Prezydium GRN w Łądku, pow. koniński, zapytuje, czy interesanci zgłaszający się do Prezydium o wydanie im zaświadczeń o stanie majątkowym, rodzinnym itp. zobowiązani są składać podania na piśmie o wydanie zaświadczeń, czy też mogą wyrazić wnioski ustnie i czy w ostatnim wypadku należy pobrać opłatę skarbową tylko od zaświadczenia.

Odpowiedź:

Przepisy dekretu z 3 lutego 1947 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 1951 r. Nr 9, poz. 73) nie zawierają przepisu przewidującego obowiązek składania na piśmie zgłaszanych wniosków o wydanie odpowiednich zaświadczeń.

Wniosek ustny o wydanie świadectwa nie jest przedmiotem opłaty skarbowej, natomiast od świadectwa należy pobrać opłatę w wysokości przewidzianej dla takiego rodzaju świadectw w Części I Tabeli opłat skarbowych, stanowiącej załącznik do powołanego wyżej dekretu, jeżeli przepisy dodatkowe Części II powołanej Tabeli oraz zarządzeń Ministra Finansów nie zwalniają takich świadectw od opłaty skarbowej.

S. Kołakowski

2. Prezydium PRN w Czulchowie zapytuje, czy do odwołania członków prezydium rady narodowej wymagana jest co najmniej połowa członków rady.

Odpowiedź:

Do odwołania członków prezydium rady narodowej potrzebne jest quorum takie, jak do wyboru członków prezydium.

Uzasadnienie:

§ 4 uchwały Rady Ministrów z 17 kwietnia 1950 r. (Instrukcja Nr 2) w sprawie składu, podziału pracy i trybu działania prezydiów rad narodowych przewiduje, że wyboru członków prezydium dokonuje się w obecności co najmniej połowy liczby członków rady. Wobec tego, iż brak jest przepisów, które by przewidywały inne quorum do odwołania członków prezydium, przyjąć należy, że do odwołania członków prezydium potrzebne jest takie quorum jak przy wyborze członków prezydium.

St. Ślubowski

3. Prezydium GRN w Lipsku zapytuje, do kogo na terenie gminy należy administracja budynków opuszczonych, związanych z gospodarstwem rolnym.

Odpowiedź:

Tak na podstawie uprzednio obowiązującej ustawy z 6.V.45 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. Nr 17 poz. 97) jak i obecnie obowiązujących przepisów dekretu z 8.III. 46 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. Nr 13, poz. 87) zarząd gospodarstwami rolnymi stanowiącymi majątek opuszczony, wraz ze wszystkimi składnikami, a więc i budynkami związanymi z tymi gospodarstwami, sprawują terenowe władze rolne, tj. prezydium rad narodowych — chyba że gospodarstwa te zostały przejęte do zagospodarowania przez PGR.

J. Zarzycki

4. Prezydium MRN w Lęborku zapytuje, czy rada narodowa może podjąć uchwałę o pobieraniu od stałych miejsc sprzedaży należących do jednostek społecznych, a znajdujących się na targowisku miejskim, opłat targowych niezależnie od opłaty za wydzierżawienie miejsca pod dane stoisko.

Odpowiedź:

Według § 78 zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego z 13 grudnia 1952 r. w sprawie organizacji, urządzenia i wyposażenia targowisk (Dz. U. Nr 11, poz. 63) od organizacji państwowych i spółdzielczych prowadzących działalność han-

dlową i usługową na targowisku opłaty jednorazowej nie pobiera się. Z przedsiębiorstwami tymi zawiera się umowę dzierżawną pomieszczeń handlowych, natomiast od organizacji państwowych i spółdzielczych podobnie jak od innych sprzedawców mogą być pobierane opłaty za faktycznie świadczone przez targowisko usługi przewidziane w § 66 powołanego na wstępie zarządzenia, jak np. opłaty za: a) rozbiórkę mięsa dokonywaną w przeznaczonych do tego pomieszczeniach, b) wynajmowanie wag i sprzętu handlowego, c) przechowywanie produktów rolnych i hodowlanych w specjalnych pomieszczeniach, d) wynajmowanie odzieży ochronnej (fartuchy, zarekawki itp.), e) wynajmowanie taboru samochodowego lub konnego. f) ważenie towaru przez wagowych itp.

K. Samborski

5. Prezydium MRN w Nowym Mieście zapytuje: a) do kogo należy wydawanie świadectw miejsca pochodzenia zwierząt w gromadzie, jeżeli nie ma przejściowo softysa, b) czy pracownikom Prezydium MRN za wykonywanie powyższych czynności przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

Odpowiedź:

Według § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z 22.III.1928 r. w sprawie zaopatrywania zwie-

rzat w świadectwa miejsca pochodzenia i badania zwierząt na stacjach kolejowych i przystankach wodnych (Dz. U. z 1928 r., poz. 408), świadectwa miejsca pochodzenia wystawia Prezydium GRN (MRN). Prezydium GRN może przekazać wykonywanie tych czynności sołtysom jako swoim organom pomocniczym w administrowaniu gminą. Jeżeli zatem brak jest w danej gromadzie sołtysa, to czynności te wykonuje Prezydium GRN.

Według zarządzenia Ministra Finansów z 30 czerwca 1952 r. w sprawie środków specjalnych jednostek budżetowych (MP Nr A-60, poz. 914) opłaty za świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt są dochodami prezydentów GRN (MRN). Dochody te są przeznaczone na pokrycie określonych wydatków bez włączania ich brutto do budżetu danej jednostki budżetowej. Takim określonym wydatkiem z uzyskanych opłat za świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt są wynagrodzenia dla osób wystawiających takie świadectwa w opłat, oraz wydatki określone w wysokości 50% wpływów z tych art. 93 rozp. Prezydenta RP z 22.VIII.1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz.U. Nr 77, poz. 673) wraz z późniejszymi zmianami.

Prezydium MRN zlecając pracownikowi wystawianie świadectw pochodzenia zwierząt może włączyć tę czynność do jego normalnych czynności urzędowych,

przewidzianych podziałem czynności poszczególnych komórek organizacyjnych prezydium MRN, bądź też traktować je jako pracę dodatkową. Tylko w tym ostatnim przypadku prezydium może mu przyznać wynagrodzenie dodatkowe w wysokości do 50% wpływów z tych opłat.

K. Nowicki

6. Prezydium GRN w Pawlowie zapytuje, czy od wydawanych patentom zaświadczeń potrzebnych im do uzyskania świadectw z tytułu ubezpieczenia społecznego należy pobierać opłaty skarbowe.

Odpowiedź:

Przepis dodatkowy Nr 5 Części II Tabeli opłat skarbowych, stanowiącej załącznik do dekretu o opłacie skarbowej (Dz.U. z 1951 r. Nr 9, poz. 73) zwalnia od opłaty skarbowej podania dotyczące ubezpieczeń społecznych, a przepis dodatkowy Nr 15 lit. f) — świadectwa wydawane na skutek tych podań. Zwolnienie to nie dotyczy jednak, jak to Ministerstwo Finansów wyjaśniło w pkt. 6 okólnika z 18 czerwca 1952 r. w sprawie wykładni niektórych przepisów dekretu o opłacie skarbowej (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 12, poz. 37), podań i świadectw, które tylko pośrednio łączą się z ubezpieczeniami społecznymi, np. zaświadczeń zamieszkania, wycią-

gów z akt stanu cywilnego, zaświadczeń o stanie rodzinnym itp. Te podania i świadectwa korzystają ze zwolnień od opłaty skarbowej na podstawie odrębnych przepisów, a mianowicie:

- 1) wypisy (odpisy, wyciągi) z akt stanu cywilnego dla celów ubezpieczeń społecznych — na podstawie przepisu dodatkowego Nr 15 lit. b) Części II Tabeli opłat skarbowych,
- 2) poświadczenia dla celów zasiłków rodzinnych wydawane przez organa państwowe — na podstawie § 3 pkt. 5 zarządzenia Ministra Finansów z 11 kwietnia 1952 r. (MP Nr A-34, poz. 493),
- 3) poświadczenia prawdziwości danych zawartych w oświadczeniu dla celów ubezpieczenia rodzinnego — w myśl okólnika Ministra Finansów z 11 kwietnia 1952 r. (MP Nr A-34, poz. 500), na podstawie art. 10 ust. 2 dekretu z 28. X. 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. Nr 66, poz. 413),
- 4) zaświadczenia zamieszkania (życia) wydawane renciście, emerytowi lub osobie pobierającej zaopatrzenie na mocy przepisów szczególnych (wdowie lub sierocie po nich) nie pozostającym w stosunku pracy, niezbędnego dla uzasadnienia dalszego pobierania renty lub emerytury (zaopatrzenia) — na podstawie

§ 3 pkt 1 w związku z § 1 pkt. 13 zarządzenia Ministra Finansów z 11 kwietnia 1952 r. powołanego wyżej pod 2).
H. Mokrzyński

7. Prezydium PRN w Kępnie, Wydz. Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, zapytuje, czy rzemieślnicy wykonujący swój zawód na terenie gmin wiejskich i zajmujący na ten cel lokale użytkowe obowiązani są od tych lokali wnieść opłaty na FGM.

Odpowiedź:

Na pytanie powyższe należy dać odpowiedź twierdzącą. Brak jest podstawy prawnej do takiego zwolnienia. Rozporządzenie Rady Ministrów z 25.III.53 r. (Dz. U. Nr 19/53, poz. 76) w § 13 przewiduje jedynie zwolnienie od opłat na FGM od lokali użytkowych dla jednostek uspołecznionych.

Przytoczony przez Prezydium przepis § 93 pkt. 1 rozp. RM z 20.VII.49 r. (Dz. U. Nr 42 poz. 313) odnosi się do wysokości czynszu od lokali mieszkalnych i wylicza osoby, które dodatkowo korzystają również z dobrodziejstwa art. 3 dekretu o najmie lokali; do przytoczonego wypadku przepis ten nie ma zastosowania.

T. Połabiński

8. Prezydium MRN w Tomaszowie Lubelskim zapytuje, czy właściciel budynku, w którym

jest ponad 8 izb, obowiązany jest pobierać wpłaty na FGM w wypadku, gdy budynek jest zamieszkały w 80% przez pracowników różnych instytucji, a w 20% przez osoby niepracujące.

Odpowiedź:

Dekret o najmie lokali (Dz. U. Nr 35/53, poz. 152) wskazuje w art. 2, 3 i 4, w jakiej wysokości czynsz jest pobierany od poszczególnych kategorii najemców, a art. 22 ust. 1 wkłada na wynajmującego obowiązek odprowadzania wskazanej części czynszu, pobieranego na podstawie art. 2 i 4, na FGM. Jeżeli w domu podlegającym przepisom dekretu o najmie lokali, tj. domu, który nie jest domkiem jednorodzinnym w sensie art. 1 ust. 2 pkt. a tegoż dekretu, zamieszkują osoby, które powinny opłacać czynsz z art. 2, rodzi to obowiązek wynajmującego do odprowadzania części czynszu na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

T. Połabiński

9. Prezydium MRN w Tomaszowie Lubelskim zapytuje, czy 50% obniżka czynszu przewidziana w § 12 rozporządzenia RM z 25.III.53 r. (Dz. U. Nr 19/53, poz. 76) dla najemcy uspołecznionego, który przyjmie na siebie obowiązek dokonywania kapitalnych remontów najętego przez siebie całego budynku, u-

zależniona jest od sporządzenia umowy najmu na termin oznaczony przepisami prawnymi.

Odpowiedź:

W odróżnieniu od przepisów ust. 2 § 13 uchwały RM z 21. VI. 1950 r. (MP Nr A-77, poz. 889) przepisy rozporządzenia RM z 25.III.53 r. (Dz. U. Nr 19/53 poz. 76) pozostawiają stronom, tj. wynajmującemu i najemcy, swobodę ustalania terminu trwania umowy najmu, mocą której uspołeczniony najemca zobowiązuje się do dokonywania remontów kapitalnych w najętym przez niego całym budynku.

T. Połabiński

10. Ob. Poprawa z pow. Wągrowiec zapytuje, czy remonty kapitalne budynków mieszkalnych mogą być przeprowadzane wyłącznie przez przedsiębiorstwa państwowe.

Odpowiedź:

Remonty kapitalne zlecane mogą być przedsiębiorstwu państwowemu, bądź prowadzone systemem gospodarczym przez spółdzielnie pracy lub przez ekipy remontowo - budowlane tworzone przy Zarządach Budynków Mieszkalnych.

T. Połabiński

11. Ob. Iwiński zam. w Murawianej Goślinie zapytuje, czy w wypadku podróży służbo-

wej należy obliczać koszty przejazdu z miejsca siedziby urzędu, czy z miejsca zamieszkania delegowanego, jeśli to miejsce położone jest w dalszej odległości.

Odpowiedź:

Koszty przejazdu obliczać należy od miejscowości będącej siedzibą urzędu.

Za słuszością takiego rozwiązania przemawiają postanowienia §§ 16 i 22 rozporządzenia Rady Ministrów z 24.VII.1948 r. (Dz.U. Nr 38, poz. 279), ustalające, że jednostką obliczenia diet jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tego miejsca. Z postanowienia tego wypływa więc wniosek, że w pojęciu podróży służbowej w rozumieniu wyżej powołanego rozporządzenia mieści się podróże służbowa odbywana między miejscowością będącą miejscem służbowym pracownika a miejscowością, do której pracownik udaje się w celu wykonania czynności służbowych. Przepis § 22 rozporządzenia z 24.VII.1948 r. nakłada na pracownika państwowego obowiązek posługiwania się najtańszymi środkami lokomocji, co zobowiązuje również do odbywania podróży najkrótszą drogą do miejsca wykonywania czynności służbowych.

M. Bornakowski

12. Obywatel Poprawa z pow. Wągrowiec, zapytuje, kto obowiązany jest do naprawy dachu domu poniemieckiego i kogo obciąża naprawa sufitu zniszczonego na skutek przeciekania dachu.

Odpowiedź:

Wszystkie domy czynszowe, niezależnie od tytułu własności, są remontowane z Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej przez prezydium rad narodowych. Tytułem do remontu jest włączenie do planu, które następuje na wniosek Zarządu Budynków Mieszkalnych lub na wniosek Przymusowego Zrzeszenia Prywatnych Właścicieli Nieruchomości. To samo odnosi się do domów poniemieckich, które stanowiąc mienie państwowe z reguły są administrowane przez prezydium rady narodowej.

Remont zniszczonego sufitu, zależnie od jego stanu, może być włączony do planu kapitałnych remontów bądź też może być zaliczony do remontu bieżącego, dokonywanego z czynszu lub rozliczanego między mieszkańców w postaci świadczeń.

T. Połabiński

13. Prezydium MRN w Karbowej zapytuje, czy obwiniony może być przesłuchany do protokołu rozprawy karno-administracyjnej (Wzór Nr 2) przez prezydium rady narodowej właściwe

ze względu na jego zamieszkanie, jeśli tego zażąda kolegium tej rady narodowej, na której terenie został popełniony czyn podlegający ukaraniu.

Odpowiedź:

Jak wyjaśnił Zespół II Urzędu Rady Ministrów — art. 52 ustawy o orzecznictwie karno-administracyjnym z 15.XII.51 r. (Dz. U. Nr 66, poz. 454) postanawia, że jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej — w sprawach karno-administracyjnych stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu administracyjnym dotyczące wezwań i doręczeń. Do takich przepisów mających zastosowanie w postępowaniu karno-administracyjnym należą m. in. przepisy o przesłuchaniu osób interesowanych za pomocą równorzędnej lub niższej władzy ich miejsca zamieszkania lub pobytu (art. 32 ust. 2 rozp. Prezydenta RP z 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnym). Przepisy te stosują się także do postępowania przed kolegiami.

Kolegium właściwe do rozpoznania sprawy może więc w razie potrzeby zwrócić się do kolegium przy prezydium rady narodowej w miejscu zamieszkania obwinionego z prośbą o przesłuchanie go na miejscu. Przesłuchania w tym wypadku dokonać może jednoosobowo przewodniczący kolegium lub jego zastępca spisując odpowiedni protokół.

W podobny sposób można również przesłuchiwać świadków

(art. 57 ust. 3 postępowania administracyjnego).

Z. Orłowski

14. Ob. Tadeusz Jabłoński, członek GRN Jaraczewo, zapytuje, kto może zmienić godziny handlu w sklepach.

Odpowiedź:

Uprawnione do zmiany godzin handlu na terenie powiatu jest Prezydium PRN (Wydział Handlu). Wszelkie życzenia w tej sprawie mogą wnosić radni bezpośrednio do Wydziału Handlu Prezydium PRN lub też za pośrednictwem Prezydium GRN. St. Jarmoliński

15. Prezydium PRN w J. zapytuje, czy Woj. RN może zobowiązać prezydium PRN do powołania komisji gromadzkich. Czy są jakieś przykłady istnienia takich uchwał.

Odpowiedź:

Wojewódzka Rada Narodowa lub też Prezydium Woj. RN może zobowiązać prezydium PRN do powołania komisji gromadzkich na terenie wszystkich powiatów.

Rada narodowa jako władza terenowa może zobowiązać wszystkie terenowe rady narodowe i ich organy — w tym również prezydium PRN — do wykonania swych uchwał. Ostatnio (25.X. 1953 r. i 18.XI.1953 r.) uchwały o powołaniu komisji gromadzk-

kich podjęły Woj. RN w Bydgoszczy i Prezydium Woj. RN w Białymstoku. Woj. RN w Bydgoszczy w uchwale tej zobowiązała prezydium PRN do powołania komisji gromadzkich. Prezydium Woj. RN w Białymstoku zobowiązało do powołania komisji gromadzkich prezydium GRN zobowiązując prezydium PRN do udzielenia organom szczebla gminnego pomocy w przeprowadzeniu tej pracy.

St. Ślubowski

16. Ob. Jan Podgórski z gr. Olszówka, gm. Grabów, zapytuje, czy do zabicia tucznika na własne potrzeby konieczne jest posiadanie zaświadczenia o wykonaniu obowiązkowych dostaw.

Odpowiedź:

Stosownie do wyjaśnienia Ministerstwa Skupu na dokonanie uboju gospodarskiego na własne potrzeby nie jest potrzebne zaświadczenie gminnego delegata MS o wykonaniu obowiązku dostawy zwierząt rzeźnych. Natomiast jeśli część mięsa z ubitej sztuki rolnik chce sprzedać na wolnym rynku, wówczas potrzebne jest zaświadczenie delegata gminnego Ministerstwa Skupu stwierdzające wykonanie obowiązku dostawy (Zw. II. A/7/90/53).

Wł. Kalinowski

17. Kierownik świetlicy w gromadzie Brzozów zapytuje, jakie

zadania należą do tzw. zespołów czytelniczych i kto jest powołany do ich organizowania.

Odpowiedź:

W celu umożliwienia dalszej nauki absolwentom nauczania początkowego powołane zostały zespoły czytelnicze jako jedna z podstawowych form kształcenia dorosłych. Zadaniem zespołów czytelniczych jest:

a) obudzenie wśród absolwentów nauczania początkowego zainteresowań i potrzeb czytelniczych jako zasadniczych elementów w walce z powrotnym analfabetyzmem,

b) przygotowanie robotników i pracujących chłopów do samodzielnego korzystania z książek i czasopism, do samokształcenia się, a w rezultacie do pełniejszego udziału w życiu gospodarczym i politycznym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Organizacja zespołów czytelniczych należy do zarządów świetlic, domów kultury oraz gminnych (dzielnicowych) instruktorów oświatowych z czynnym współudziałem związków zawodowych i masowych organizacji społecznych. Nadzór pedagogiczny nad zespołami czytelniczymi sprawują wydziały oświaty prezydiów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych. Zespoły czytelnicze organizuje się w ośrodkach wiejskich i miejskich.

skich, w państwowych gospodarstwach rolnych, spółdzielniach produkcyjnych w oparciu o szkoły, świetlice, biblioteki, domy kultury i inne placówki kulturalno-oświatowe.

W. Olszewski

18. Prezydium GRN w Iwoniu, pow. Krosno, zapytuje, do kogo należy opieka nad umysłowo upośledzonymi.

Odpowiedź.

Opieka nad osobami umysłowo upośledzonymi do lat 18 należy do Ministerstwa Zdrowia, a od lat 18 należy do kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Powyższa sprawa została uregulowana zarządzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z 31 marca 1951 r. Nr IPa. 120-2 w sprawie kwalifikowania i kierowania pensjonariuszy do zakładów specjalnych. W zarządzeniu tym są podane szczegółowe wytyczne dotyczące trybu kwalifikowania i umieszczania w zakładach specjalnej pomocy społecznej. Obowiązujące przepisy w tym zakresie powinny posiadać prezydium PRN — referaty pracy i pomocy społecznej. Stosownie do tych przepisów do obowiązku prezydium GRN należy przeprowadzenie wywiadu społecznego i spowodowanie zakwalifikowania umysłowo upośledzonego przez lekarza do odpowiedniego zakładu pomocy

społecznej. Skompletowane akta prezydium GRN 'przesyła do prezydium PRN — referat pracy i pomocy społecznej.

Czynności związane z umieszczeniem osoby kwalifikującej się do pomocy społecznej w odpowiednim zakładzie załatwia prezydium GRN.

W. Kortylewicz

19. Prezydium PRN w Międzychodzie zapytuje, czy prezydium GRN i MRN są obowiązane do przyjmowania rzeczy znalezionych na przechowanie i jak należy postępować z rzeczami znalezionymi, których właścicieli mimo poszukiwań nie można odnaleźć.

Odpowiedź:

Poruszona w pytaniu sprawa wyjaśniona została rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 17.VIII 1948 r. o właściwości władz powołanych do przechowywania rzeczy znalezionych i do poszukiwania osób uprawnionych do odbioru tych rzeczy, jako też o sposobie poszukiwań. (Dz. U. Nr 41, poz. 303). § 1 tego rozporządzenia przewiduje, że władzami powołanymi w myśl art. 64 § 1 i art. 65 § 1, prawa rzeczowego do przechowywania rzeczy znalezionych oraz do poszukiwania osób uprawnionych do odbioru tych rzeczy są prezydium GRN. Do czynności wyżej wymienionych właściwe jest prezydium GRN,

na której obszarze rzecz została znaleziona. Stosownie do § 13 cytowanego rozporządzenia rzecz albo sumę przyjętą lub cenę uzyskaną ze sprzedaży należy wydać:

1. osobie, która rzecz zgubiła, właścicielowi lub innej osobie uprawnionej do odbioru, jeżeli znalazca oświadczył zgodę na wydanie,

2. znalazcy, który uczynił zadanie swym obowiązkiem, z upływem lat trzech od daty znalezienia, jeżeli w trzechletnim terminie nikt nie zgłosił praw do znalezionej rzeczy albo jeżeli ten, co zgłosił, zgodził się na wydanie rzeczy.

Stosownie do § 15 — jeżeli w ciągu trzech lat po otrzymaniu doniesienia o znalezieniu prezydium GRN nie może wydać rzeczy dlatego, że uprawniony do odbioru lub znalazca mimo wezwania jej nie odbiera albo że miejsce pobytu ich jest nieznanne, prezydium GRN może rzecz sprzedać. Sprzedaż rzeczy w myśl niniejszego rozporządzenia odbywa się według przepisów dekretu o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych z 28.I. 1947 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 84).

Należy zaznaczyć, że niektóre prezydium rad narodowych opracowały regulaminy postępowania z rzeczami znalezionymi, np. ostatnio wydane zostało obwieszczenie przewodniczącego Prezydium RN m. st. Warszawy z 26.IX.1953 r. o ogłoszeniu tymczasowego regulaminu o trybie postępowania w sprawie rzeczy

znalezionych na obszarze m. st. Warszawy i poszukiwania osób uprawnionych do ich odbioru (Dz. Urz. RN m. st. Warszawy z 1.X.1953 r. Nr 7, poz. 26).

St. Ślubowski

20. Prezydium MRN w Sztumie zapytuje, czy słuszne jest zadanie Oddziału Okręg. CZPMlec. w Gdańsku o zwrot czynszu nieprawnie pobieranego przez b. Zarząd Miejski od nieruchomości użytkowanej przez b. Okręgową Mleczarnię Spółdzielczą w Sztumie i skąd wziąć środki pieniężne na zwrot tych sum, skoro n^o przewidziano ich w budżecie.

Odpowiedź:

Wobec tego, że sprawa powyższa została już rozstrzygnięta przez Okręgową Komisję Arbitrażową w Gdańsku i wydane orzeczenie nakazuje zwrot nieślusznego pobieranego czynszu, to orzeczenie to powinno być wykonane w trybie zarządzenia Ministra Finansów z 9.VII 1953 r. w sprawie trybu pokrywania zobowiązań jednostek budżetowych stwierdzonych orzeczeniami komisji arbitrażowych i sądowymi tytułami wykonawczymi (MP Nr A-70, poz. 846)

Z Wajzer

21. Prezydium GRN w Walentowie przystąpiło do przebudowy drogi gminnej częściowo przy zastosowaniu świadczeń w naturze i przy użyciu środków budżet-

towych. Ponieważ szybkie przeprowadzenie naprawy jest wskazane ze względu na budujący się ośrodek przemysłowy na terenie gminy oraz zachodzi konieczność użycia sił fachowych i środków mechanicznych, Prezydium zapytuje, czy może żądać uiszczenia gotówką równowartości świadczeń w naturze od pociągniętych do obowiązku świadczeń, aby w ten sposób osiągnięte sumy przeznaczyć na najem sił fachowych i urządzeń mechanicznych.

Odpowiedź:

Według art. 13 ust. 4 dekretu z 30. VI.1951 r. o obowiązku świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. Nr 38, poz. 284) w przypadkach gospodarczo uzasadnionych może być wprowadzony obowiązek uiszczenia gotówką równowartości świadczeń w naturze dla wszystkich lub niektórych grup osób pociągniętych do obowiązku świadczeń. Obowiązek ten powinien być wprowadzony uchwałą GRN.

Jeżeli prezydium GRN doszło do przekonania, że w związku z zamierzoną przebudową drogi wykonanie tego zadania może nastąpić wyłącznie lub w przeważnej mierze za gotówkę, to w tym przypadku może wystąpić z wnioskiem na najbliższej sesji GRN o podjęcie odpowiedniej uchwały w oparciu o wyżej przytoczone przepisy prawne.

Uchwała GRN wprowadzająca obowiązek uiszczenia gotówką

równowartości wymiaru świadczeń w naturze powinna być zawczasu podana do wiadomości zainteresowanym w drodze obwieszczenia lub za pośrednictwem sołtysów. Ze względu na wagę i trudność tej sprawy wskazane jest uprzednio uzgodnić stawianie tej sprawy na sesji GRN z prezydium PRN.

K. Pawlak

22. Członek MRN w Zabrze ob. A. Roter zapytuje, czy woźnemu w szkole podstawowej za pracę w niedziele i święta przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

Odpowiedź:

Sprawa wynagrodzenia dla woźnych szkół podstawowych za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w niedziele i święta wyjaśniona została przez Ministerstwo Oświaty w porozumieniu z Urzędem Rady Ministrów i Ministerstwem Finansów pismem z 20. VI. 1953 r. Nr Os. 1-668/53. Pismo to stanowi, że:

W wypadku gdy woźny szkolny spełnia poza godzinami służbowymi dodatkowe czynności nie wchodzące w zakres jego zwykłych obowiązków (np. palenie, sprzątanie, noszenie i przygotowywanie opału) — czynności te można traktować jako pracę zleconą i wypłacić za nie odpowiednie wynagrodzenie z posiadanych na ten cel kredytów, z zachowaniem zasad postępowania obo-

wiązujących przy powierzaniu prac zleconych i przy dokonywaniu wypłat z kredytów przewidzianych w budżecie na prace zlecone.

Przy ustalaniu kwoty wynagrodzenia za prace zlecone za podstawę należy brać liczbę godzin pozasłużbowych przepracowanych przez woźnego, na które otrzymał zlecenie.

Wysokość stawki godzinowej za daną godzinę zleconą oblicza się dzieląc uposażenie pełnozatrudnionego pracownika odpowiedniej kategorii (którego pracę spełnia woźny szkolny) przez 200. Jeżeli na przykład woźny szkolny pełni czynności palacza centralnego ogrzewania w ramach prac zleconych, to za jedną zleconą godzinę palenia otrzyma:
 $418 : 200 = 2,09 \text{ zł.}$

Przy spełnianiu funkcji sprzątacza stawka wyniesie $364 : 200 = 1,82 \text{ zł}$, a przy funkcji robotnika przy pracy ciężkiej $384 : 200 = 1,92 \text{ zł}$.

Jeżeli woźny szkolny spełnia poza godzinami służbowymi czynności należące do zakresu obowiązków woźnego — nie otrzymuje za godziny nadliczbowe dodatkowego wynagrodzenia.

St. Jarmoliński

23. Spółdzielnia produkcyjna „Walicowo“ zapytuje, gdzie może ubiegać się o kredyt na zagospodarowanie odlogów otrzymanych z GRN.

Odpowiedź:

Prezydium PRN może przydzielić spółdzielni produkcyjnej likwidującej odlogi kredyt inwestycyjny z nierozdysponowanych środków otrzymanych na ten cel z prezydium Woj. RN — wydział rolnictwa i leśnictwa.

W razie wyczerpania środków będących w dyspozycji prezydium PRN spółdzielnia produkcyjna może uzyskać w Banku Rolnym specjalny niskoprocentowy kredyt na zagospodarowanie odlogów z 19-miesięcznym terminem płatności.

K. Pawlak

24. Prezydium MRN w Mszanie Dolnej zapytuje, czy istnieją przepisy przewidujące obowiązek ogrzewania lokali urzędów państwowych i jaka powinna być temperatura w pomieszczeniach pracy w tych urzędach.

Odpowiedź:

Sprawę poruszoną w pytaniu wyjaśnia rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu, Odbudowy, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych z 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 644 zmieniony Dz. U. Nr 45/1947 r. poz. 240). § 35 tego rozporządzenia stanowi, że w pomieszczeniach pracy należy utrzymywać pod-

czas chłodów dostatecznie wysoką temperaturę, dostosowaną do rodzaju pracy, nie mniejszą niż 10°, chyba że rodzaj produkcji na to nie pozwala.

St. Szklarczyk

25. Prezydium GRN Sztum Wieś zapytuje, czy i na jakiej podstawie prawnej Prezydium MRN w Sztumie obowiązane jest do oczyszczania urządzeń kanalizacyjnych wewnątrz domu będącego w jego administracji.

Odpowiedź:

Obowiązek wynajmującego, w konkretnym przypadku Prezydium MRN w Sztumie, do oczyszczania przewodów kanalizacyjnych wewnątrz domu wynika z przepisu art. 10 dekretu o najmie lokali (Dz. U. Nr 35/53 poz. 152) w związku z § 3 i 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia z 23. III. 1949 r. (Dz. U. Nr 28/49 poz. 204), które nakładają na wynajmującego obowiązek pokrywania z czynszu kosztów eksploatacyjnych i bieżących remontów administrowanego domu, chyba że chodzi o drobne naprawy, połączone ze zwykłym użytkowaniem lokalu, które obciążają najemców z mocy art. 373 § 2 kodeksu zobowiązań.

T. Połabiński

26. Prezydium GRN Golańcz zapytuje, czy wolno kontraktować trzodę chlewną bratu lub siostrze

rolnika nie posiadającym ziemi, jeżeli mieszkają u niego, lecz pracują w przedsiębiorstwie państwowym.

Odpowiedź:

Stosownie do stanowiska Ministerstwa Skupu brat lub siostra rolnika zamieszkujący w jego gospodarstwie i korzystający ze środków tego gospodarstwa, a pracujący w przedsiębiorstwie państwowym, mogą kontraktować trzodę chlewną pod warunkiem, że rolnik, u którego zamieszkują, wykonał w całości obowiązkowe dostawy zwierząt rzeźnych (Nr S II-E III-355/53).

W. Rosiński

27. Prezydium MRN miasta stanowiącego powiat w B. zapytuje, czy postanowienia w sprawie przyznawania dodatków przewidziane w uchwale Nr 670 Rady Ministrów mają zastosowanie również do miast stanowiących powiaty.

Odpowiedź:

Poruszoną wątpliwość wyjaśnia pismo okólne Urzędu Rady Ministrów Zespół II z 31. IX. 1953 r. Nr K. 27/1/60/53, które stanowi, że postanowienia zawarte w uchwale Rady Ministrów z 29.X.1951 r. MP A-87 poz. 1195, dotyczące prezydiów Woj. RN. odnoszą się także do Prezydium Rady Narodowej m. st. Warsza-

wy i m. Łodzi, a postanowienia odnoszące się do prezydium PRN mają zastosowanie również do prezydium rad narodowych miast liczących ponad 100 tys. mieszkańców, prezydium dzielnicowych rad narodowych w m. st. Warszawie, Łodzi i DRN Nowa Huta oraz prezydium miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty.

St. Ślubowski

28. Prezydium GRN Tychnowy zapytuje, czy kierownikowi referatu finansowego, powołanemu na stanowisko zastępcy przewodniczącego prezydium przysługuje wynagrodzenie według stawek finansowych.

Odpowiedź:

Sprawę poruszoną w pytaniu wyjaśnia pismo okólne Biura Kadr i Szkolenia II Zespołu Urzędu Rady Ministrów Nr K-21/1'85/53, które stanowi, że w przypadku powołania kierownika referatu finansowego w prezydium GRN na stanowisko przewodniczącego, zast. przewodniczącego lub sekretarza tegoż prezydium z pozostawieniem nadal kierownictwa referatu finansowego — wymienionemu w zasadzie przysługuje uposażenie przewidziane w uchwale Rady Ministrów z 17 kwietnia 1950 r. — Instrukcja Nr 4 w sprawie uposażenia przewodniczących, zast. przewodniczących i sekretarzy prezydium rad narodowych (MP

Nr A-57, poz. 656 z późniejszymi zmianami).

Jednakże gdy uposażenie przypadające członkowi prezydium na podstawie Instrukcji Nr 4 jest niższe od uposażenia pobieranego dotychczas na stanowisku kierownika referatu finansowego, na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z 28. II. 1951 r. (Dz. U. Nr 15, poz. 118 z późniejszymi zmianami) — stale urzędujący członek prezydium może zachować dotychczasowe uposażenie zasadnicze według siatki płac dla pracowników finansowych pod warunkiem, że obok obowiązków stale urzędującego członka prezydium pełni nadal funkcje kierownika referatu finansowego. W tym przypadku zamiast dodatku służbowego według stawki d-a przysługującego kierownikowi referatu finansowego, wymieniony członek prezydium może otrzymać dodatek funkcyjny, przewidziany dla członka prezydium w Instrukcji Nr 4.

Wynika to z przepisów art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 1 ustawy z 4. II. 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych, w myśl których w razie zbiegu tytułów do dwóch dodatków służbowych lub funkcyjnych — uprawnionemu służy prawo wyboru.

St. Ślubowski

29. Prezydium MRN w Babicach zapytuje, czy pracownik, który przedstawia podrobiony do-

kument w sprawie zwolnienia z pracy, odpowiada na podstawie przepisów ustawy z 19.IV.1950 r. o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy (Dz. U. Nr 20, poz. 168), czy na podstawie przepisów kodeksu karnego.

Odpowiedź:

Powyższa sprawa była rozpatrywana przez Izbę Karną Sądu Najwyższego 19 czerwca 1953 r. Sąd stwierdził, że:

„Pracownik, który podrabia lub przerabia dokument, stwierdzający okoliczności usprawiedliwiające jego nieobecność w pracy lub dokumentu takiego używa za autentyczny, odpowiada na zasadzie przepisów kodeksu karnego, a w szczególności na zasadzie art. 191 lub 187 k. k.“

St. Jarmoliński

30. Prezydium MRN w Sochocinie, pow. płoński, zwraca się o wyjaśnienie następującej sprawy:

W roku 1927 pewien rolnik podzielił swe gospodarstwo przed śmiercią na troje dzieci. Dwoje z nich używa osobiście swoje części. Trzecia osoba pracuje w Łodzi i część swoją wydzierżawiła za opłatą jednej z 2 pozostałych.

W jaki sposób należy obliczyć podatek gruntowy od tych gospodarstw?

Odpowiedź:

Zgodnie z art. 1 ust. 4 dekretu o podatku gruntowym (Dz. U. z

1951 r. Nr 32, poz. 283 i z 1952 r. Nr 32, poz. 215) podział gruntów pomiędzy krewnymi powoduje uznanie części gruntów wydzielonych krewnemu za odrębną gospodarkę rolną dla celów wymiaru podatku gruntowego, jeżeli krewny ten prowadzi odrębne gospodarstwo domowe i sam gospodaruje na części wydzielonej lub oddaje ją do gospodarowania osobie trzeciej, nie będącej jego krewnym lub powinowatym i nie pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym.

Jak wynika ze stanu faktycznego, przedstawionego w piśmie Prezydium GRN jedna z trzech osób, którym ojciec wydzielił grunta, nie gospodaruje sama na wydzielonym gruncie, lecz grunt ten wydzierżania krewnemu.

W tych warunkach — zgodnie z przytoczonym przepisem — grunta dwóch osób, tj. osoby mieszkającej w Łodzi i osoby dzierżawiącej (uprawiającej własny grunt), aczkolwiek zostały prawnie wydzielone, nie mogą być dla celów podatku gruntowego uznane za odrębne i dlatego jako stanowiące całość powinny być potraktowane jako jeden przedmiot podatkowy i objęte jednym wymiarem podatku.

E. Kreid

31. Członek Komisji GRN w Łambinowicach zapytuje, czy prezydium MRN ma prawo żądać świadczeń w naturze od mieszkańców sąsiadujących z miastem

gromad na naprawę drogi położonej w obrębie miasta. Czy obowiązują jakieś normy pracy określające, ile pracy należy wykonać w jednym dniu szarwarkowym.

Odpowiedź:

Według art. 7 dekretu z 30.VI. 1951 r. o obowiązku świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. Nr 38, poz. 284) do obowiązku świadczeń w naturze w danej gminie, mieście można pociągnąć tylko te osoby, których gospodarstwo rolne, grunt, przedsiębiorstwo, bądź miejsce zamieszkania, pobytu lub siedziba, uzasadniające obowiązek świadczeń — znajdują się na terenie tej gminy (miasta), w której prowadzone są roboty.

Dla zabezpieczenia wykonania zaplanowanych robót może być przez prezydium GRN ustalona norma, jaką świadczący w ciągu dnia szarwarkowego obowiązany jest wykonać.

M. Nowakowski

32. Pracownik Prezydium GRN w Borowej zapytuje, czy w wypadku rezygnacji z pracy przysługuje mu prawo do niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego mając na uwadze, że jest on mianowanym na stałe (etatowym) pracownikiem państwowym.

Odpowiedź:

Wyjaśnienie na postawione pytanie daje pismo okólne Biura

Kadr i Szkolenia II Zespołu Urzędu Rady Ministrów z 7 września 1953 r. Nr K-21/1/85/53, które stanowi, że pracownik państwowy o publiczno-prawnym charakterze stosunku służbowego, który zgłosił wystąpienie ze służby państwowej, **traci prawo do urlopu wypoczynkowego**, ponieważ w myśl art. 61 ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. z 1949 r. Nr 11, poz. 72) przez dobrowolne wystąpienie ze służby pracownik państwowy traci wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego, a zatem i prawo do urlopu.

Biuro Kadr URM wyjaśnia jednocześnie, że również pracownikowi państwowemu kontraktowemu nie należy udzielać urlopu wypoczynkowego w wypadku wypowiedzenia umowy o pracę, z uwagi na to, że pracownicy kontraktowi zostali zrównani z pracownikami mianowanymi w zakresie korzystania z wszelkich świadczeń z wyjątkiem emerytalnych (art. 9 dekretu z 14 maja 1946 r. Dz. U. Nr 22 poz. 139 z późniejszymi zmianami).

St. Ślubowski

33. Prezydium GRN w Łądku zapytuje, czy wpływy z opłat za wydane świadectwa pochodzenia zwierząt domowych można zużyć na podwyższenie limitów budżetowych w wydatkach o sumę tych opłat i czy wpływy i wydatki z tego tytułu mogą być preliminowane i wykonywane już w budżecie.

cie zasadniczym, czy dopiero w budżecie dodatkowym.

Odpowiedź:

Wpływy z opłat za wydane świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z 30 czerwca 1952 r. w sprawie środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych (MP Nr A-60, poz. 914) stanowią wpływy środków specjalnych typu 9 — „świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt”. A więc o wpływy z powyższego tytułu nie mogą być podwyższane limity wydatków budżetu zasadniczego, jak również wpływy te nie mogą stanowić źródła dochodów budżetów dodatkowych.

Z. Wajzer

34. Prezydium GRN w Iwoniu, pow. Krosno, zapytuje, do kogo należy opieka nad umysłowo chorymi.

Odpowiedź:

Opieka nad osobami umysłowo chorymi należy do kompetencji Ministerstwa Zdrowia. W sprawie umieszczenia osób umysłowo chorych w odpowiednich zakładach służby zdrowia Prezydium GRN powinno zwracać się do Prezydium PRN — wydział zdrowia.

J. Ospalski

35. Prezydium GRN w Lubiążu zapytuje, czy uchwała Rady Ministrów Nr 904/52 z 20.X.1952 w sprawie mieszkań dla nauczycieli ma zastosowanie do pracowników Ośrodka Szkolenia Kadr Mechanizacji Rolnictwa.

Odpowiedź:

Uchwała Nr 904/52 Rady Ministrów z 20 października 1952 r. w sprawie mieszkań, opału i podwód dla nauczycieli zatrudnionych na wsi dotyczy również wykładowców, instruktorów, wychowawców i świetlicowych zatrudnionych w Ośrodku Szkolenia Kadr Mechanizacji Rolnictwa.

Zgodnie z § 1 wymienionej uchwały Prezydium GRN w Lubiążu powinno dostarczyć wymienionym bezpłatnie mieszkań w budynkach szkolnych. O ile Prezydium nie posiada mieszkań w budynkach szkolnych, powinno zawrzeć umowę najmu z zarządem budynków mieszkalnych na dotychczas zajmowane mieszkania przez te osoby i opłacić czynsz z przydzielonych mu na ten cel kredytów.

L. Mrugałło

36. Ob. Daniel Bugła, pracownik Prezydium PRN w Koźlu, zapytuje:

1) czy należy się ryczałt za dojazdy w przypadku odbywania podróży autobusem,

2) czy w przypadku odbywania podróży autobusem należy dołą-

czać do rachunku kosztów podróży bilety autobusowe.

Odpowiedź:

1) Odpowiedź na powyższe zapytanie daje § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z 24.VII. 1948 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. Nr 38, poz. 279) stanowiąc, że pracownikowi państwowemu przyznaje się w miastach na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, **stacji autobusowej** lub lotniczej za każdy dojazd ryczałt w wysokości 0,75 zł.

2) W oparciu o przepisy powołanego wyżej rozporządzenia przyjąć należy, że dla udokumentowania zapłaconej ceny przejazdu autobusowego należy dołączyć bilet autobusowy.

St. Ślubowski

37. Pracownik Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w S. zapytuje, po jakim okresie zatrudnienia przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego.

Odpowiedź:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązany jest stosownie do art. 115 ustawy o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. z 1933 r. poz. 396 z późniejszymi zmianami) do wypłaty zasiłku chorobowego po upływie 4 tygodni podlegania obowiązkowi ubezpieczenia lub

kontynuowania ubezpieczenia, lub jeżeli osoby ubiegające się o zasiłek chorobowy były ubezpieczone w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy nie mniej niż przez dwadzieścia sześć tygodni — od dnia powstania obowiązku ubezpieczenia lub też rozpoczęcia kontynuowania ubezpieczenia. Ograniczenie wymienione stosuje się do osób ubiegających się o świadczenia z powodu wypadku w zatrudnieniu lub zapadnięcia na chorobę ostrą lub ostrą chorobę zakaźną.

St. Jarmoliński

38. Prezydium MRN w Wieluniu zapytuje, czy rzemieślnik posiadający w domu własnym lokal użytkowy i prowadzący w nim warsztat rzemieślniczy obowiązany jest do opłacania na FGM 50% czynszu i wpłaty przewidzianej w tabeli, stanowiącej załącznik Nr 7 do rozp. RM z 25. III. 1953 r. (Dz. U. Nr 19 poz. 86), czy też do uiszczenia jednej z tych wpłat.

Odpowiedź:

Osoba zajmująca lokal użytkowy we własnym budynku obowiązana jest, stosownie do § 14 powołanego rozporządzenia w związku z art. 22 u. 2 i 24 u. 1 dekretu o najmie lokali (Dz. U. Nr 35/53 poz. 152) wpłacić na FGM 50% czynszu, jaki przypadałby do zapłacenia, gdyby lokal był zajęty nie przez właściciela budynku,

lecz przez osobę trzecią jako najemcę.

Ponadto właściciel budynku zajmujący w nim lokal użytkowy obowiązany jest, stosownie do przepisu § 15 powołanego rozporządzenia, do uiszczenia opłaty na FGM według tabeli stanowiącej załącznik do tegoż rozporządzenia.

T. Połabiński

39. Prezydium MRN w Przeworsku zapytuje, czy:

1. Posiadając działki na terenie miasta może wydierżawiać je obywatelom bez zatwierdzenia i zgody prezydium PRN.

2. Czy prezydium PRN może uchylać decyzję prezydium MRN w sprawie przydziału działki na terenie miasta, w wypadku przydziału tej działki innemu użytkownikowi, niżby to życzyło sobie prezydium PRN.

Odpowiedź:

Stosownie do stanowiska Ministerstwa Gospodarki Komunalnej (Nr M. T. II-4-3758/53) działki pozostające w zarządzie prezydium mogą być wydierżawiane bez zatwierdzenia lub uprzedniej zgody prezydium PRN.

Prezydium PRN (Wydz. Gosp. Kom. i Mieszk.) może uchylić decyzję prezydium MRN jako władza wyższej instancji. Szczegółowy tryb postępowania oraz warunki, jakie muszą zaistnieć w określonych przypadkach dla

uchylenia prawomocnej decyzji prezydium MRN, ustala rozporządzenie Prezydenta RP z 22.III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 36, poz. 341).

P. Wodnicki

40. Ob. A. Symbora, sekretarz Prezydium MRN w Pobiedziskach pow. poznańskiego, zapytuje, czy stale urzędującym członkom prezydium przysługują dodatki specjalne przewidziane w uchwale Rady Ministrów Nr 100.

Odpowiedź:

Dodatki specjalne przewidziane Uchwałą Nr 100 Rady Ministrów (MP Nr A-10, poz. 139 z późniejszymi zmianami) nie mogą być przyznawane członkom prezydiów rad narodowych, z uwagi na brzmienie § 2 d) Instrukcji Nr 4 (MP Nr A-57, poz. 656 z 1950 r. z późniejszymi zmianami), który mówi, że... „Przewodniczący, z-cy przewodniczących oraz sekretarze prezydiów rad narodowych nie mogą pobierać oprócz uposażenia ustalonego niniejszą uchwałą żadnych innych dodatków do uposażenia, jak również żadnych należności z tytułu udziału w posiedzeniach i komisjach“. Z powyższego wynika, że niezależnie od posiadanej grupy uposażenia członkowie prezydiów rad narodowych nie otrzymują wskazanych wyżej dodatków specjalnych.

A. Szczepański

41. Instruktor Prezydium PRN w Śremie zapytuje, czy pracownicy kontraktowi, którzy od 1945 r. pracowali w b. starostwach jako pracownicy kontraktowi, są w dalszym ciągu pracownikami kontraktowymi, czy stałymi (tzn. etatowymi).

Odpowiedź:

Kontraktowi pracownicy b. starostw, którzy przeszli następnie do pracy w prezydiach PRN, pozostają nadal pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy.

Instrukcja Nr 12 w sprawie unormowania stosunku służbowego pracowników samorządowych, którzy przeszli do służby w wydziałach prezydiów rad narodowych (MP z 1950 r. Nr A-97, poz. 1221, z 1951 r. Nr A-60, poz. 806) odnosi się tylko do pracowników b. samorządu i nie wpływa na zmianę stosunku pracy b. pracowników starostw, którzy przeszli do pracy w wydziałach prezydiów rad narodowych.

St. Ślubowski

42. Prezydium GRN w Obornikach zapytuje, jakie obowiązują przepisy lub jaki obowiązuje tryb postępowania przy dochodzeniu wynagrodzenia za szkody wyrządzone w uprawach i płonach rolnych przez zwierzynę leśną.

Odpowiedź:

Nowe prawo łowieckie (dekret z 29.X.1952 r. Dz. U. Nr 44, poz. 300) nie precyzuje trybu postępowania zmierzającego do uzyskania wynagrodzenia szkód wyrządzonych w uprawach i płonach przez zwierzynę leśną (dziki, jelenie, danielę).

Zgodnie z ustawą z 28.III.1952 r. o ubezpieczeniach państwowych (Dz. U. Nr 20, poz. 130) przedmiotem ubezpieczenia państwowego jest m. in. odpowiedzialność cywilna za szkody łowieckie, przy czym termin wejścia w życie i zasady poszczególnych rodzajów ubezpieczenia określi dopiero rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów.

Zatem na okres do dnia wprowadzenia obowiązku ubezpieczenia państwowego w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez dziki, jelenie i danielę mają zastosowanie dotychczasowe przepisy prawa łowieckiego z 1927 r. (Dz. U. Nr 110, poz. 934) i rozporządzeń wydanych na jego podstawie.

Zgodnie z tymi przepisami poszkodowany obowiązany jest w ciągu 3 dni od dostrzeżenia szkody zgłosić odpowiednio żądanie obowiązanemu do odszkodowania oraz prezydium GRN, w której granicach znajduje się grunt z uszkodzonymi uprawami lub płonami.

Prezydium GRN w ciągu następnych 3 dni wdraża postępowanie ugodowe.

Jeżeli ugoda lub rozjemstwo nie da wyników, strona poszkodowana może dochodzić swoich roszczeń na drodze sądowej przed sądem powszechnym.

Blizsze dane dotyczące składu i trybu postępowania przed sądami rozjemczymi zawarte są w książce „Prawo Łowieckie“ tom I J. Bogusza, L. Jastrzębskiego i E. Stankiewicza, wydanej w r. 1953.

T. Nawrot

43. Sekretarz Prezydium PRN w Tomaszowie Lubelskim zapytuje, czy w związku ze studiami zaocznymi na wyższej uczelni przysługuje mu dodatkowy urlop na egzaminy.

Odpowiedź:

Sprawę poruszoną w pytaniu wyjaśnia zarządzenie Nr 85 Prezesa Rady Ministrów z 23 maja 1951 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne (MP Nr A-50, poz. 667), które stanowi, że: Czas urlopu płatnego na studia zaoczne może wynosić łącznie w ciągu roku szkolnego na wydziałach (studiach) zaocznych szkół wyższych dla studentów każdego roku studiów do 21 dni. Urlop ten może być wykorzystany wyłącznie celem wzięcia udziału w zebraniach konsultacyjnych, wykładach, ćwiczeniach i innych zajęciach, w których osobisty udział studenta jest obowiązko-

wy oraz dla przygotowania się i przystąpienia do egzaminów.

W przypadku, gdy czas urlopu w powyższym wymiarze okaże się niewystarczający (np. w związku z egzaminem poprawkowym), może być ponadto pracownikowi udzielony urlop bezpłatny na okres łączny w ciągu roku szkolnego do 14 dni. Oba rodzaje urlopów nie podlegają zaliczeniu na poczet urlopu wypoczynkowego.

St. Ślubowski

44. Prezydium MRN w Tomaszowie Lubelskim zapytuje, czy utraciły moc obowiązującą §§ 12 i 13 z Działu III uchwały RM z 21. VI. 1950 r. (MP Nr A-77, poz. 809) w przedmiocie stosowania obniżki czynszów za wynajmem lokali użytkowych.

Odpowiedź:

Z dniem 1 marca 1953 r., tj. z dniem wejścia w życie rozporządzenia RM z 25. III. 1953 (Dz. U. 19/53 poz. 76) utraciła moc obowiązującą uchwała RM z 21.VI. 1950 r. (MP Nr A-77, poz. 809). Wspomniane bowiem rozporządzenie ustala stawki czynszowe dla wszystkich lokali użytkowych bez względu na to, czy stronami w stosunku do najmu są jednostki uspołecznione czy też nieuspołecznione.

T. Połabiński

45. Prezydium GRN w Gołńczu, pow. Wągrowiec, zapytu-

je, czy uczącym się w liceach korespondencyjnych przysługuje zniżka kolejowa tak jak innym uczniom i studentom.

Odpowiedź:

W myśl obowiązujących przepisów taryfowych słuchacze liceów korespondencyjnych uprawnieni są do korzystania tylko z biletów miesięcznych szkolnych na przejazdy do miejsca zamieszkania z siedziby punktu konsultacyjnego na, odległość do 100 km i z powrotem.

M. Zajfryd

46. Prezydium GRN w Drenicy pow. gdańskiego zapytuje, czy sołtys po 3 latach może zrezygnować z pełnienia swej funkcji.

Odpowiedź:

Sołtys po 3 latach pracy może złożyć swe funkcje.

Stosownie do § 2 rozporządzenia z 15.III.1945 r. w sprawie regulaminu wyborów sołtysa i podsołtysa, sołtysa wybiera ogólne zebranie mieszkańców gromady na okres 3 lat. Po upływie tego czasu kończy się jego kadencja i nie jest on obowiązany pełnić w dalszym ciągu tych funkcji.

St. Słubowski

47. Prezydium GRN w Iwoniu, pow. Krosno, zapytuje, jakie czynności winno podjąć w celu

skierowania żebraków do zakładów opiekuńczych.

Odpowiedź:

Sprawa walki z żebractwem została uregulowana zarządzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z 31.X.52 r. Nr IPa 120b-22.

Na podstawie powyższego zarządzenia organa pomocy społecznej w porozumieniu z właściwymi jednostkami MO prowadzą walkę z żebractwem w stosunku do osób niezdolnych do pracy i inwalidów.

Sprawy dotyczące osób zdolnych do pracy trudniących się żebractwem należą wyłącznie do kompetencji organów MO.

Zgodnie z zarządzeniem cytowanym na wstępie tryb postępowania z zatrzymanymi żebrakami kwalifikującymi się do pomocy społecznej i doprowadzonymi przez MO do gminy jest następujący:

Prezydium GRN, po spisaniu protokołu z doprowadzonym przez MO żebrakiem, odsyła go natychmiast pod opieką konwojenta (któremu należy doręczyć protokół i pismo kierujące) do Domu Opieki w Słocinie, pow. rzeszowskiego. Wspomniany zakład jest przeznaczony dla żebraków zatrzymanych na terenie województwa rzeszowskiego.

Koszty przejazdu żebraka i konwojenta pokrywa Prezydium

PRN z kredytów budżetu terenowego (roz. 230) na wniosek Prezydium GRN.

J. Ospalski

48. Członek komisji MRN w Barczewie zapytuje, czy komisja urzędnika osiedli może zorganizować spółdzielnię mieszkaniową dla budowy domków jednorodzinnych oraz skąd uzyskać informacje o statucie, udziałach członków i innych formalnościach związanych z jej utworzeniem.

Odpowiedź:

Komisja urzędnika osiedli jest, stosownie do § 2 uchwały Rady Państwa z 12 V.50 (MP A-57, poz. 652), organem rady narodowej mającym za zadanie między innymi pobudzenie i wykorzystanie inicjatywy spółdzielni budowlano-mieszkaniowych w dziedzinie wykonywania zadań gospodarki mieszkaniowej na terenie miasta (ust. 10 p. c. Instrukcji w sprawie działalności Komisji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „Rada Narodowa“ Nr 14/51). Komisja może zatem pomóc organizatorom spółdzielni w wykonywaniu jej zadań. Dla Barczewa szczegółowe informacje o pracy takich spółdzielni mogą być udzielone przez Biuro Spółdzielni Mieszkaniowych CZS Gdańsk, ul. Rokossowskiego Nr 46 m. 3.

T. Połabiński

49. Pracownicy Prezydium MRN w Nowem zapytują, czy prezydium ma prawo przeszerogować pracownika kontraktowego z grupy wyższej do niższej.

Odpowiedź:

Prezydium MRN nie może pracownika kontraktowego przeszerogować z wyższej do niższej grupy uposażenia nie zachowując terminowego okresu wypowiedzenia. Jeżeli zachodzi konieczność obniżenia grupy bez zgody pracownika, to może jedynie wypowiedzieć pracownikowi warunki pracy na podstawie art. 25 pkt. 4 rozporządzenia Prezydenta RP z 16.III.1928 r., a po tym okresie zawrzeć umowę z pracownikiem na nowych warunkach.

50. Prezydium MRN w Mysłowicach zapytuje, czy komitety blokowe obowiązane są do wystawiania dla mieszkańców bloków zaświadczeń na węgiel, w sprawie rent, na wyprawki dziecięce itp.

Odpowiedź:

Komitety blokowe nie są obowiązane do wystawiania zaświadczeń określonych w pytaniu jak i zaświadczeń o stanie majątkowym, rodzinnym itp. do użytku władz i urzędów państwowych. Komitety blokowe są społecznymi organami mieszkańców miast i osiedli współdziałającymi z radami narodowymi, a nie organa-

mi do wykonywania czynności wchodzących w zakres normalnych obowiązków aparatu administracji. Zadania komitetów blokowych określa instrukcja Kancelarii Rady Państwa z 22 V. 1952 r. („Rada Narodowa“ Nr 11 z 1952 r.). Instrukcja ta nie przewiduje, aby określone wyżej czynności należały do obowiązków komitetów blokowych. Wystawianie podanych wyżej zaświadczeń należy do administracji domu lub też do odpowiednich wydziałów (referatów) prezydiów rad narodowych, które mogą zasięgać opinii komitetów blokowych w bardziej wątpliwych wypadkach.

M. Nowakowski

51. Prezydium MRN we Włocławku zapytuje, czy został ustalony sposób i zasady pokrycia odszkodowań za wywłaszczenia dokonane w trybie dekretu z 7.IV. 1948 r. o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny (Dz. U. Nr 20/48 poz. 138).

Odpowiedź:

Należy tu wziąć pod uwagę, że dekret z 7.IV.1948 r. (Dz. U. Nr 20, poz. 138) został uchylony art. 2 i 3 ustawy z 29. XII. 1951 (Dz. U. Nr 4 poz. 25) i że stosownie do art. 6 i 7 wspomnianej ustawy nie zakończone ostatecznie postępowanie o

ustalenie odszkodowania, zarówno co do wysokości jak i co do sposobu wypłaty odszkodowania, będzie prowadzone na zasadach dekretu z 26. IV. 1949 (Dz. U. Nr 4/52 poz. 31). Otóż w wykonaniu tego ostatniego dekretu ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z 28. XI. 1952 w sprawie trybu wypłaty odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości (Dz. U. Nr 52 poz. 348), które stosownie do powołanych wyżej przepisów reguluje omawianą sprawę.

52. Prezydium MRN w Tomaszowie Lubelskim zapytuje, czy osoby prywatne zajmujące lokale użytkowe w domach administrowanych przez prezydium obowiązanym są poza czynszem w wysokości oznaczonej w tabelach stanowiących załączniki 1—6 do rozporządzenia RM z 25. III. 1953 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 76) uiszczać również wpłatę na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej wskazaną w załączniku Nr 7 do omawianego rozporządzenia.

Odpowiedź:

Na pytanie powyższe należy dać odpowiedź twierdzącą. Brak jest podstaw do wyłączenia najemców lokali użytkowych w domach administrowanych przez prezydium rad narodowych od ogólnie ustanowionych obowiązków.

T. Połabiński